ព្រះពុទ្ធភាសិត ៤៣ គាថា

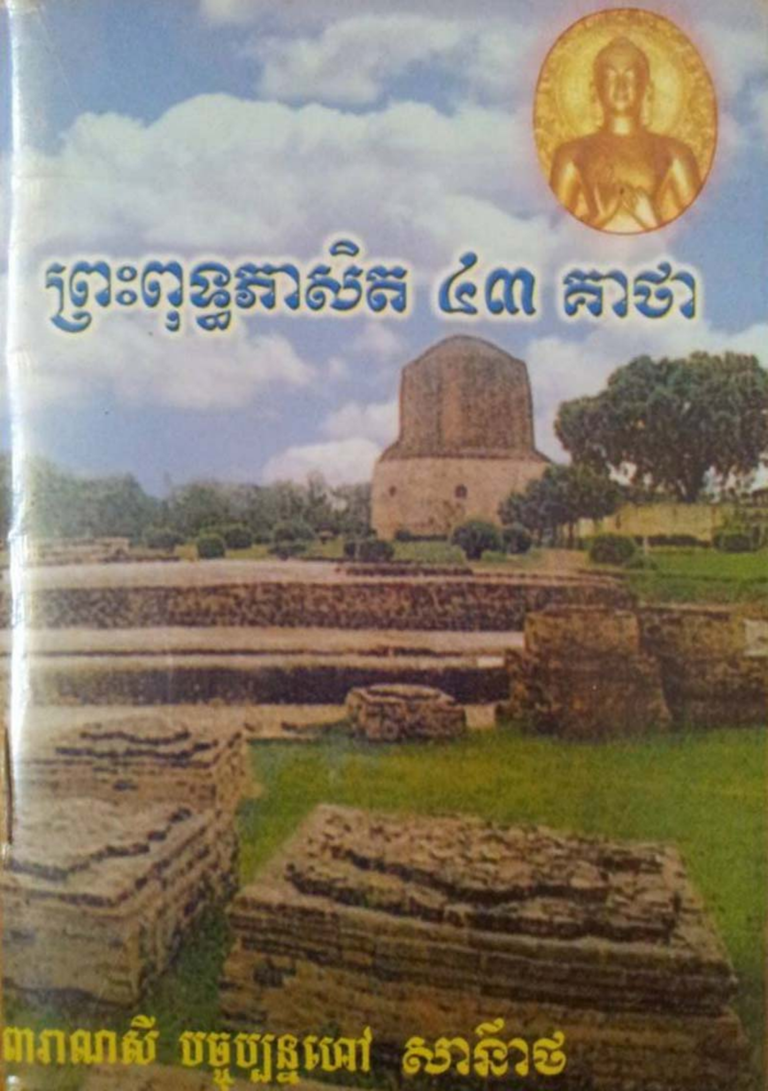

ពារាណសី បច្ចុប្បន្នហៅ សារនាថ

ពាក្យច្រារព្ធ

ពុទ្ធសាសនិកជនដែលពិតប្រាកដ កាលមានរឿងដែលត្រូវដាស់តឿនដល់អ្នកដទៃ ត្រូវនិយាយចង្អុលហេតុផល ពន្យល់ប្រាប់គេដោយល្អ មិនចាំបាច់ត្រូវបង្កាត់ភ្លើង គឺទោសៈដុតខ្លួនឯង ហើយប្រកាសទោស ឃោសនាសេចក្ដីអាក្រក់របស់ខ្លួន ដោយពាក្យសម្ដី ឬដោយកាយវិការណាមួយនោះទេ ។

ព្រះគាថាធម្មបទ គឺ ជាព្រះពុទ្ធភាសិតដែលជាពាក្យដាស់តឿន ទូន្មានអប់រំ បើកផ្លារ

បង្ហាញប្រាប់នូវការពិតក្នុងជីវិត ជាពាក្យ ពិតផង មានប្រយោជន៍ផង ជាពាក្យរបស់អ្នករំលត់នូវកិលេសអស់ហើយផង ។

គឺជាលាភដ៏ក្រៃលែងដែលពុទ្ធបរិស័ទយើង បានទទួលយកនូវឱវាទរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មកគោរពបូជា ដោយបដិបត្តិបូជា។ កាលបើយើង បានទទួលនូវលាភ ដ៏ក្រៃលែងយ៉ាងនេះហើយ យើងគួរចម្រើននូវមេត្តាចិត្ត ដល់ពុទ្ធបរិស័ទផងគ្នា ព្រមទាំងសព្វសត្វទាំងអស់ផង គឺថា "សូមឱ្យគ្រប់គ្នាបាននូវសេចក្ដីសុខ សូមឱ្យគ្រប់គ្នាបានរួចផុតចាកទុក្ខ"។យើងបានទទួលយកនូវឱវាទរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធក៏ហាក់ដូចជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនៅ

ប្រាកដចំពោះមុខ ដូច្នេះយើងមិនអាចបណ្តែតបណ្តោយចិត្ត ឱ្យមានគំនិតជាអកុសលឡើយ ។

ព្រះធម្មបទ ៤៣គាថា ដែលមាននៅក្នុងកូនសៀវភៅនេះ គឺជាមេរៀន គួរដល់ការសិក្សារៀនសូត្រ និងបដិបត្តិកម្ចាត់គ្រឿងសៅហ្មងអំពីសន្តានចិត្ត ធ្វើឱ្យបានចូលជិតព្រះរតនត្រ័យ ជាពុទ្ធបរិស័ទល្អពិតៗ។

សូមពុទ្ធបរិស័ទរីករាយក្នុងការអាន

ថ្ងៃ១៥កើត ខែផល្គុណ ព.ស ២៥៤៥

បោះពុម្ព ២០.០០០ ក្បាល

សម្រាប់ជាធម្មទាន

១-បណ្ឌិតរមែងត្រេកអរក្នុងព្រះធម៌

ធម្មបីតិ សុខំ សេតិ វិប្បសន្នេន ចេតសា
អរិយប្បវេទិតេ ធម្មេ សទា រមតិ បណ្ឌិតោ។

បុគ្គលដែលមាននូវធម្មបីតិ មានចិត្តថ្លាស្អាត រមែងនៅជាសុខ បណ្ឌិតរមែងត្រេកអរនៅក្នុងព្រះធម៌ ដែលព្រះអរិយៈជាម្ចាស់បានប្រកាសហើយសព្វៗកាល ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះមហាកប្បិនត្ថេរដែលឧទានថា សុខហ្ន៎ ! សុខហ្ន៎!

២-ចិត្តថ្លាស្អាតដូចអន្លង់ទឹកថ្លាជ្រៅ

យថាបិ រហទោ គម្ភីរោ វិប្បសន្នោ អនាវិលោ
ឯវំ ធម្មានិ សុត្វាន វិប្បសីទន្តិ បណ្ឌិតា ។

អន្លង់ទឹកជ្រៅដែលថ្លាស្អាតល្អ មិនមានកករល្អក់ យ៉ាងណា បណ្ឌិតទាំងឡាយ បានស្តាប់ នូវព្រះធម៌ហើយ រមែងមានចិត្តថ្លាស្អាត (ប្រាសចាកឧបក្កិលេសជាគ្រឿងសៅហ្មង) ក៏យ៉ាងដូច្នោះ ដែរ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម

ទ្រង់ប្រារព្ធមាតានាងកាណាដែលធ្វើនំឱ្យកូនស្រីយកទៅជូនប្តី

៣ -វាចាសុភាសិតពិតដូចផ្កា

យថាបិ រុចិរំ បុប្ផំ   វណ្ណវន្តំ សគន្ធកំ
ឯវំ សុភាសិតា វាចា សផលា ហោតិ សុកុព្វតោ។

បុប្ផជាតិដែលមានពណ៌ស្រស់ល្អ ព្រមទាំងមានក្លិនក្រអូបឈ្ងុយឈ្ងប់ យ៉ាងណា វាចាដែលជាសុភាសិត ក៏យ៉ាងនោះដែរ គឺរមែងមានផល ដល់អ្នកដែលបានធ្វើតាមដោយល្អ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅក្រុងសាវត្ថី
ទ្រង់ប្រារព្ធឆត្តបាណិឧបាសកជាព្រះអនាគាមិបុគ្គល

៤ -រសប៉ះអណ្ដាតដូចអ្នកឆ្លាតក្រេបធម៌

មុហុត្តម្បិ ចេ វិញ្ញូ   បណ្ឌិតំ បយិរុបាសតិ
ខិប្បំ ធម្មំ វិជានាតិ   ជិវ្ហា សូបរសំ យថា។

បើវិញ្ញូជន ចូលទៅអង្គុយជិតបណ្ឌិត សូម្បីត្រឹមតែមួយភ្លែតក៏ដោយ គេរមែងបានដឹងច្បាស់នូវព្រះធម៌យ៉ាងឆាប់រហ័ស ប្រៀបដូចជាអណ្ដាតដឹងរសជាតិនៃសម្ល យ៉ាងដូច្នោះ ឯង ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធបាថេយ្យកភិក្ខុ៣០អង្គដែលចាំវស្សាពាក់កណ្ដាលផ្លូវ

៥-បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅជាសត្រូវនឹងខ្លួនឯង

ចរន្តិ ពាលា ទុម្មេធា អមិត្តេនេវ អត្តនា
ករោន្តា បាបកំ កម្មំ យំ ហោតិ កដុកប្ផលំ។

ជនពាលទាំងឡាយ មានប្រាជ្ញាអន់-
អាប់ រមែងមានខ្លួនបីដូចជាសត្រូវ (នឹងខ្លួន
ឯង) ដើរសាងតែបាបកម្មដែលមានផលក្ដៅ
ក្រហាយ (ឱ្យដល់ខ្លួនឯង)។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅវេឡុវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធសុប្បពុទ្ធកុដ្ឋិដែលត្រូវមេគោជល់ស្លាប់
ព្រោះបាបចាស់របស់ខ្លួន

៦_ទឹកឃ្មុំលាយឡំដោយថ្នាំពិស

មធុវា មញ្ញតី ពាលោ យាវ បាបំ ន បច្ចតិ
យទា ច បច្ចតី បាបំ អថ ទុក្ខំ និគច្ឆតិ ។

ដរាបណា បាបមិនទាន់ហុចផលឱ្យ ដរាបនោះ បុគ្គលពាលសម្គាល់ថា បាបមានរសជាតិផ្អែមដូចជាទឹកឃ្មុំ ដល់ពេលណា បាបឱ្យផល ទើបពេលនោះ បុគ្គលពាល បានចូលដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ (ដែលលំបាកទ្រាំជាទីបំផុត) ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធឧប្បលវណ្ណាថេរីដែលត្រូវនន្ទមាណពប្រទូសរ៉ាយ

៧ -សិល្បសាស្រ្តនៃបុគ្គលល្ងង់

យាវទេវ អនត្ថាយ ញត្តំ ពាលស្ស ជាយតិ
ហន្តិ ពាលស្ស សុក្កំសំ មុទ្ធមស្ស វិបាតយំ ។

ចំណេះវិជ្ជាកើតឡើងដល់បុគ្គលពាល គ្រាន់តែដើម្បីសេចក្តីវិនាសតែប៉ុណ្ណោះ ចំណេះវិជ្ជានោះ រមែងញុាំងក្បាលគឺបញ្ញារបស់គេឱ្យធ្លាក់ចុះ កម្ចាត់បង់នូវចំណែកនៃធម៌ស បានដល់កុសលធម៌របស់បុគ្គលពាលនោះឯង ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅវេឡុវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធសដ្ឋីកូដប្រេតដែលមានបាបកម្មព្រោះផ្ទាត់គ្រាប់ក្រួស
ធ្វើឃាតព្រះបច្ចេកពុទ្ធ

៨-ឈ្នះខ្លួនឯងម្នាក់ប្រសើរជាង

យោ សហស្សំ សហស្សេន
សង្គាមេ មានុសេ ជិនេ
ឯកញ្ច ជេយ្យមត្តានំ
ស វេ សង្គាមជុត្តមោ ។

បុគ្គលណា ដែលឈ្នះមនុស្ស១លាននាក់ នៅក្នុងសមរភូមិ បុគ្គលនោះមិនឈ្មោះថាជាអ្នកឈ្នះដ៏ប្រសើរឡើយ ចំណែកឯបុគ្គលណា យកឈ្នះលើខ្លួនឯងតែម្នាក់បាន បុគ្គលនោះជាអ្នកដែលឈ្នះដ៏ប្រសើរបំផុត ក្នុងសមរភូមិ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម ទ្រង់ប្រារព្ធ
កុណ្ឌលកេសីថេរីដែលមុននឹងមកបួសបានយកចោរជាប្ដី

៩-បើចិត្តបុណ្យកើតឡើងហើយ
កុំធំអក់អែអង់

អភិត្ថរេថ កល្យាណេ បាបាចិត្តំ និវារយេ
ទន្ធំ ហិ ករតោ បុញ្ញំ បាបស្មឹ រមតី មនោ ។

បុគ្គលគួរប្រញាប់ប្រញាល់ធ្វើនូវអំពើល្អ គប្បីហាមប្រាមចិត្តឱ្យផុតពីបាប ព្រោះថាបើបុគ្គលយឺតយ៉ាវក្នុងការធ្វើបុណ្យ ចិត្តរមែងត្រេកអរក្នុងបាប ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធចូឡេកសាដកព្រាហ្មណ៍ដែលឈ្នះសេចក្ដីកំណាញ់
ហើយស្រែកថា "**ជិតំ មេ ៗ !** អញឈ្នះហើយ ២ !"

១០-ព្រៃចោរថ្នាំពិសគួរតែជៀសវាង

វាណិជោវ ភយំ មគ្គំ អប្បសត្ថោ មហទ្ធនោ
វិសំ ជីវិតុកាមោវ បាបានិ បរិវជ្ជយេ ។

បុគ្គលគួរគប្បីលះបង់នូវអំពើអាក្រក់ទាំងឡាយ ឱ្យដូចជានាយពាណិជដែលមានទ្រព្យច្រើន មានគ្នាតិច គេចចេញឆ្ងាយពីផ្លូវដែលមានភ័យ និងដូចជាបុគ្គលដែលចង់បានជីវិត ជៀសវាងនូវថ្នាំពិស យ៉ាងនោះឯង ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធមហាធនពាណិជ ដែលជៀសវាងពីសម្បុកចោរព្រៃ

១១-សូមឱ្យសត្វទាំងពួងបានសេចក្ដីសុខ

~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

សព្វេ តសន្តិ ទណ្ឌស្ស
សព្វេ ភាយន្តិ មច្ចុនោ
អត្តានំ ឧបមំ កត្វា
ន ហនេយ្យ ន ឃាតយេ។

សត្វទាំងឡាយ សុទ្ធតែតក់ស្លុតចំពោះអាជ្ញា សុទ្ធតែភ័យខ្លាចចំពោះសេចក្ដីស្លាប់គ្រប់ៗគ្នា បុគ្គលធ្វើខ្លួនឯងឱ្យជាឧបមាហើយ មិនគួរប្រហារដោយខ្លួនឯង មិនគួរប្រើអ្នកដទៃឱ្យប្រហារ (នូវសត្វដទៃ) ឡើយ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម ទ្រង់ប្រារព្ធ
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុដែលបានវាយប្រហារគ្នាជាមួយនឹងពួកភិក្ខុដទៃ
~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

១២ -អាជ្ញារបស់មច្ចុរាជ

យថា ទណ្ឌេន គោបាលោ

គាវោ បាជេតិ គោចរំ

ឯវំ ជរា ច មច្ចូ ច

អាយុំ បាជេន្តិ បាណិនំ ។

គង្វាលគោកៀងគោទាំងឡាយទៅកាន់ទីគោចរដោយអាជ្ញាគឺដំបងឬរំពាត់ យ៉ាងណាមិញ ជរាគឺសេចក្តីទ្រុឌទ្រោមគ្រាំគ្រា និងមច្ចុរាជ គឺសេចក្តីស្លាប់ បានកៀងទៅនូវអាយុរបស់សត្វទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅបុព្វារាម ទ្រង់ប្រារព្ធ
ឧបោសថកម្មរបស់ឧបាសិកាទាំងឡាយដែលប្រាថ្នាសម្បត្តិ
ក្នុងអំណាចជរាមរណៈ

១៣ -រូបកាយជាសម្បុកនៃរោគ

បរិជិណ្ណមិទំ រូបំ រោគនិឌ្ឌំ បភង្គុណំ
ភិជ្ជតិ បូតិ សន្ទេហោ មរណន្តំ ហិ ជីវិតំ។

រូបនេះគ្រាំគ្រាទ្រុឌទ្រោមហើយ ជាទីអាស្រ័យនៅនៃរោគ ជារបស់ដែលផុយរលួយ កាយរបស់ខ្លួនជារបស់ដែលស្អុយគួរខ្ពើមរអើម នឹងបែកធ្លាយ ព្រោះថា ជីវិតមានសេចក្តីស្លាប់ជាទីបំផុត ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធឧត្តរាថេរីក្នុងវ័យចាស់បានដួលនៅនឹងផ្លូវដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងបិណ្ឌបាត

១៤ -នគរឆ្អឹង

អដ្ឋីនំ   នគរំ   កតំ
មំសលោហិតលេបនំ
យត្ថ ជរា ច មច្ចុ ច
មានោ មក្ខោ ច ឱហិតោ ។

សរីរៈនេះដែលកម្មធ្វើឱ្យជានគរនៃឆ្អឹងទាំងឡាយ មានសាច់និងឈាមជាគ្រឿងបូកលាប ជាទីធ្លាក់ចុះនៃជរាមរណៈ ការប្រកាន់ខ្លួន និងការរមិលគុណ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម ទ្រង់ប្រារព្ធ
រូបនន្ទាថេរីដែលមានសេចក្តីស្រវឹងនឹងរូបស្អាតរបស់ខ្លួន

១៥-ចម្រើនតែសាច់ បញ្ញាថេចរឹល

អប្បស្សុតាយំ បុរិសោ
ពលិពទ្ទោវ ជីរតិ
មំសានិ តស្ស វឌ្ឍន្តិ
បញ្ញា តស្ស ន វឌ្ឍតិ។

បុរសអ្នកមានទូវសុតៈ គឺការចេះដឹងតិចតួចនេះ រមែងចាស់ទៅដូចជាគោចាស់ដែលគេឈប់ប្រើប្រាស់ សាច់ទាំងឡាយរបស់គេរមែងចម្រើន តែបញ្ញារបស់គេមិនចម្រើនឡើយ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធកាឡុទាយិត្ថេរដែលមានការខ្សត់ខ្សោយក្នុងសុតៈ

១៦ -ខ្លួនជាទីពឹងរបស់ខ្លួនឯង

អត្តា ហិ អត្តនោ នាថោ

កោ ហិ នាថោ បរោ សិយា

អត្តនា ហិ សុទន្តេន

នាថំ លភតិ ទុល្លភំ ។

ខ្លួនហ្នឹងហើយជាទីពឹងរបស់ខ្លួន បុគ្គលដទៃជាទីពឹងដូចម្តេចបាន ព្រោះបុគ្គលដែលអប់រំខ្លួនបានល្អហើយ រមែងបាននូវទីពឹង ដែលគេបានដោយកម្រ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម ទ្រង់ប្រារព្ធ មាតាព្រះកុមារកស្សបៈដែលប្រសូតបុត្រក្នុងភាពនៃខ្លួនជាភិក្ខុនី

១៧ -មនុស្សទ្រុស្តសីលគឺជាចោរ

បៀតបៀនខ្លួនឯង

យស្ស អច្ចន្តទុស្សីល្យំ មាលុវា សាលមិវោត្ថតំ
ករោតិ សោ តថត្តានំ យថា នំ ឥច្ឆតី ទិសោ ។

ភាពជាអ្នកទ្រុស្តសីលហួសកម្រិត បានគ្របសង្កត់នូវអត្តភាពនៃបុគ្គលណា ដូចជាវល្លិ៍ជ្រៃ រួបរឹតព័ទ្ធព័ន្ធដើមសាលព្រឹក្ស យ៉ាងនោះឯង បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ធ្វើខ្លួនឯងឱ្យវិនាសដូចជាចោរអ្នកប្រាថ្នាធ្វើនូវ សេចក្តីវិនាសឱ្យដល់អ្នកដទៃ ដូច្នោះដែរ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅវេឡុវនារាម ទ្រង់ប្រារព្ធ
ព្រះទេវទត្តដែលទ្រុស្តសីលប្រព្រឹត្តតាមអំណាចតណ្ហា

១៨-មនុស្សអាក្រក់ធ្វើល្អបានដោយលំបាក

សុករានិ អសាធូនិ អត្តនោ អហិតានិ ច
យំ វេ ហិតញ្ច សាធុញ្ច តំ វេ បរមទុក្ករំ ។

អំពើអាក្រក់ និងអំពើឥតប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង មនុស្សអាក្រក់ធ្វើបានដោយងាយ អំពើណាមានប្រយោជន៍ផង ល្អប្រពៃផង អំពើនោះ មនុស្សអាក្រក់ធ្វើបានដោយកម្រណាស់ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅវេឡុវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធការព្យាយាមបំបែកសង្ឃរបស់ភិក្ខុទេវទត្ត

១៩_ជាតិមនុស្សថ្លៃមិនគប្បីធ្វើអំពើថោក

ហីនំ ធម្មំ ន សេវេយ្យ បមាទេន ន សំវសេ
មិច្ឆាទិដ្ឋឹ ន សេវេយ្យ ន សិយា លោកវឌ្ឍនោ។

បុគ្គលមិនគួរសេពនូវធម៌ដ៏ថោកទាប មិនគួរនៅរួមជាមួយសេចក្តីប្រមាទ មិនគួរសេពនូវមិច្ឆាទិដ្ឋិ មិនគួរជាមនុស្សចង្អៀតលោកឡើយ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុកម្លោះមួយអង្គដែលឈ្លោះគ្នាជាមួយនឹង
ចៅស្រីរបស់ឧបាសិកាវិសាខា

២០ -ជាតិជាបព្វជិតចិញ្ចឹមជីវិត

ដោយបិណ្ឌបាត

ឧត្តិដ្ឋេ នប្បមជ្ជេយ្យ ធម្មំ សុចរិតំ ចរេ

ធម្មចារី សុខំ សេតិ អស្មឹ លោកេ បរម្ហិ ច។

បព្វជិត មិនគួរប្រមាទក្នុងបិណ្ឌបាត ដែលខ្លួនត្រូវក្រោកឡើង ឈរចាំទទួលឡើយ បុគ្គលគួរប្រព្រឹត្តធម៌ឱ្យសុចរិត អ្នកដែលប្រព្រឹត្តធម៌ជាប្រក្រតី រមែងនៅជាសុខ ក្នុងលោកនេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅនិគ្រោធារាម ទ្រង់ប្រារព្ធ ព្រះបាទសិរីសុទ្ធោទនៈដែលទាស់ព្រះទ័យនឹងព្រះអង្គទ្រង់ យាងបិណ្ឌបាត

២១-បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅជាប់អន្ទាក់មច្ចុរាជ

ឯថ បស្សថិមំ លោកំ ចិត្តំ រាជរថូបមំ
យត្ថ ពាលា វិសីទន្តិ នត្ថិ សង្គោ វិជានតំ។

អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកមើលនូវលោក គឺ អត្តភាពនេះ ដែលមានការវិចិត្រយ៉ាងស្រស់ត្រកាល ប្រៀបបីដូចជារាជរថ វាជាទីលិចចុះនៃពួកជនល្ងង់ខ្លៅទាំងឡាយ តែមិនជាទីជាប់ជំពាក់នៃជនអ្នកចេះដឹងឡើយ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម ទ្រង់ប្រារព្ធ
អភ័យរាជកុមារដែលកើតទុក្ខសោកព្រោះស្រីរបាំម្នាក់

២២ -សោតាបត្តិផល

ប្រសើរជាងសម្បត្តិក្នុងលោក

បថព្យា ឯករជ្ជេន   សគ្គស្ស គមនេន វា

សព្វលោកាធិបច្ចេន   សោតាបត្តិផលំ វរំ ។

សោតាបត្តិផល ប្រសើរជាងឯករាជ្យលើផែនដី ប្រសើរជាងការទៅកាន់ឋានសួគ៌ និងប្រសើរជាងអធិបតីភាពនៅក្នុងលោកទាំងមូល ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធនាយកាលៈបុត្ររបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី
ដែលបិតាជួលឱ្យស្តាប់ធម៌

-២២-

២៧ -អ្នកមិនប្រមាទ

បីដូចដួងចន្ទរះបំភ្លឺលោក

យោ ច បុព្វេ បមជ្ជិត្វា   បច្ឆា សោ នប្បមជ្ជតិ
សោមំ លោកំ បភាសេតិ អព្ភា មុត្តោវ ចន្ទិមា។

អ្នកណាប្រមាទហើយកាលពីពេលមុន លុះដល់ក្រោយមកជាអ្នកមិនប្រមាទ អ្នកនោះ រមែងញុាំងនូវលោកនេះឱ្យភ្លឺស្វាង ដូចជា ព្រះចន្ទចេញផុតស្រឡះចាកពពកដូច្នោះឯង ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម

ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះសម្មជ្ជនត្ថេរស្តាប់តាមឱវាទរបស់ព្រះរេវតៈ

២៤ -សំណាញ់អបាយភូមិ

អន្ធភូតោ អយំ លោកោ តនុកេត្ថ វិបស្សតិ
សកុណោ ជាលមុត្តោវ អប្បោ សគ្គាយ គច្ឆតិ។

សត្វលោកនេះដូចជាមនុស្សខ្វាក់ភ្នែក នៅក្នុងលោកនេះ មានមនុស្សតិចនាក់ណាស់ដែលនឹងអាចយល់ច្បាស់បាន តិចនាក់ណាស់ដែលនឹងអាចទៅកាន់ឋានសួគ៌ ដូចជាបក្សីដែលជាប់សំណាញ់របស់នាយព្រាន មានតិចណាស់ដែលអាចនឹងរួចផុតអំពីសំណាញ់ទៅបាន យ៉ាងនោះឯង។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅអគ្គាឡវចេតិយ
ទ្រង់ប្រារព្ធធីតាកូនជាងតម្បាញចម្រើននូវមរណស្សតិ

២៥ -ចង់ឈ្នះចាញ់គ្នាបានប្រយោជន៍អ្វី

ជយំ វេរំ បសវតិ ទុក្ខំ សេតិ បរាជិតោ
ឧបសន្តោ សុខំ សេតិ ហិត្វា ជយបរាជយំ ។

អ្នកឈ្នះរមែងជួបប្រទះនូវពៀរ អ្នកចាញ់តែងដេកជាទុក្ខ អ្នកដែលស្ងប់រម្ងាប់លះបង់នូវការឈ្នះចាញ់បានហើយ រមែងនៅជាសុខគ្រប់ឥរិយាបថទាំង៤ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធបរាជ័យរបស់ព្រះបាទកោសល

២៦ -រសជាតិបីចុះ

បវិវេករសំ បិត្វា រសំ ឧបសមស្ស ច
និទ្ទរោ ហោតិ និប្បាបោ ធម្មបីតិរសំ បិវំ ។

បុគ្គលបានក្រេបជញ្ជក់នូវរសដែលកើតអំពីវិវេកផង រសនៃព្រះនិព្វានដែលជាទីរម្ងាប់នូវកិលេសផង បានក្រេបផឹកនូវរសនៃធម្មបីតិផង រមែងជាអ្នកមិនមានសេចក្ដីក្រវល់ក្រវាយ និងមិនមាននូវបាបដែលជាគ្រឿងសៅហ្មងឡើយ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅក្រុងវេសាលី
ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះតិស្សត្ថេរដែលខំព្យាយាម ព្រោះដឹងថា
ព្រះអង្គជិតនឹងបរិនិព្វាន

២៧ -ស្រឡាញ់ច្រើន ទុក្ខក៏ច្រើន

ឨឨឨឨឨឨឨឨឨឨ

បេមតោ ជាយតេ សោកោ

បេមតោ ជាយតេ ភយំ

បេមតោ វិប្បមុត្តស្ស

នត្ថិ សោកោ កុតោ ភយំ ។

សេចក្តីសោកសៅ កើតមកអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ភ័យកើតមកអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីសោកសៅ រមែងមិនមានដល់បុគ្គលដែលរួចផុតហើយអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ភ័យនឹងមានមកអំពីណាបាន ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម ទ្រង់ប្រារព្ធឧបាសិកាវិសាខាដែលយំសោកព្រោះការស្លាប់របស់ចៅស្រីឈ្មោះសុទត្តី

២៨-សារថីហាមសេចក្ដីក្រោធ

យោ វេ ឧប្បតិតំ កោធំ

រថំ ភន្តំវ ធារយេ

តមហំ សារថឹ ព្រូមិ

រស្មិគ្គាហោ ឥតរោ ជនោ។

នរជនណាហាមនូវសេចក្ដីក្រោធដែលកើតឡើងហើយ ដូចជានាយសារថី បញ្ឈប់រថដែលកំពុងតែឆ្ពោះទៅមុខបាន តថាគត ហៅនរជននោះថាជាសារថី ជនក្រៅអំពីនេះ គ្រាន់តែជាអ្នកកាន់ខ្សែបង្ហៀរប៉ុណ្ណោះឯង ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅអគ្គាឡវចេតិយ

ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុមួយអង្គដែលធ្វើឱ្យដាច់ដៃកូនទេវតា

២៩-ជ័យជំនះដែលមិនមានពៀរ

អក្កោធេន ជិនេ កោធំ អសាធុំ សាធុនា ជិនេ
ជិនេ កទរិយំ ទានេន សច្ចេនាលិកវាទិនំ ។

បុគ្គលគប្បីឈ្នះមនុស្សក្រោធខឹង ដោយការមិនក្រោធខឹងតប គប្បីឈ្នះមនុស្សមិនល្អ ដោយសេចក្តីល្អ គប្បីឈ្នះមនុស្សកំណាញ់ ដោយការឱ្យទាន គប្បីឈ្នះមនុស្សនិយាយឡេះឡោះឥតបានការ ដោយការនិយាយពាក្យពិតមានប្រយោជន៍ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅវេឡុវនារាម ទ្រង់ប្រារព្ធ
ឧត្តរាឧបាសិកាដែលមិនក្រោធខឹងជាមួយនឹងនាងសិរិមា

៣០ -អាសវៈតាំងនៅមិនបាន

ដោយការភ្ញាក់រលឹក

សទា ជាគរមានានំ អហោរត្តានុសិក្ខិនំ

និព្វានំ អធិមុត្តានំ អត្ថំ គច្ឆន្តិ អាសវា។

អាសវៈទាំងឡាយ របស់បុគ្គលដែលភ្ញាក់ឡើងគ្រប់ពេលវេលា ជាអ្នកតាមសិក្សាទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ មានចិត្តបង្អោនចូលទៅរកព្រះនិព្វាន រមែងដល់នូវការតាំងនៅពុំបានឡើយ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅនាភ្នំគិជ្ឈកូដ

ទ្រង់ប្រារព្ធទាសីរបស់សេដ្ឋីក្រុងរាជគ្រឹះឈ្មោះនាងបុណ្ណា

៣១ -ជម្រះមន្ទិលសម្អាតចិត្ត

អនុបុព្វេន មេធាវី ថោកំ ថោកំ ខណេ ខណេ
កម្មារោ រជតស្សេវ និទ្ធមេ មលមត្តនោ ។

អ្នកមានប្រាជ្ញាគួរកម្ចាត់នូវមន្ទិលរបស់ខ្លួនបន្តិចម្តងៗ រាល់ៗខណៈ ដោយលំដាប់ ដូចជាងមាសជម្រះស្នឹមរបស់មាសដូច្នោះឯង ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធអញ្ញត្រព្រាហ្មណ៍ដែលព្យាយាមសាង
សេចក្តីល្អ

៣២-រកគូប្រៀបឲ្យស្មើមិនបាន

នត្ថិ រាគសមោ អគ្គិ នត្ថិ ទោសសមោ គហោ
នត្ថិ មោហសមំ ជាលំ នត្ថិ តណ្ហាសមា នទី។

ភ្លើងស្មើដោយរាគៈមិនមាន អ្នកចាប់ (យកទៅដាក់កន្លែងខុស) ស្មើដោយទោសៈមិនមាន សំណាញ់ស្មើដោយមោហៈមិនមាន ស្ទឹងស្មើដោយតណ្ហាមិនមាន ឡើយ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធឧបាសក៥នាក់ដែលស្តាប់ធមិ
ដោយអាកប្បកិរិយាខុសៗគ្នា

៣៣ -បុគ្គលពាលមានការ
សម្លឹងទោសអ្នកដទៃជាកម្លាំង

បរវជ្ជានុបស្សិស្ស និច្ចំ ឧជ្ឈានសញ្ញិនោ

អាសវា តស្ស វឌ្ឍន្តិ អារា សោ អាសវក្ខយា។

អាសវៈទាំងឡាយ រមែងចម្រើនឡើងដល់បុគ្គលនោះ ដែលជាអ្នកចាំមើលតែទោសរបស់អ្នកដទៃ ចាំតែចាប់កំហុសរបស់អ្នកដទៃជានិច្ច បុគ្គលនោះ ជាអ្នកឃ្លាតចាកឆ្ងាយ អំពីការអស់ទៅនៃអាសវៈ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម

ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុឈ្មោះឧជ្ឈានសញ្ញីដែលសម្លឹងរំពៃតែទោសគេ

៣៤-ជាតិជាបណ្ឌិតពិតប្រាកដ

ន តេន បណ្ឌិតោ ហោតិ យាវតា ពហុ ភាសតិ
ខេមី អវេរី អភយោ បណ្ឌិតោតិ បវុច្ចតិ ។

បុគ្គលមិនឈ្មោះថាជាបណ្ឌិត ព្រោះហេតុតែចេះនិយាយស្តីច្រើននោះទេ លុះត្រាតែ ជាអ្នកដែលមាននូវសេចក្តីក្សេមក្សាន្ត មិនមាននូវពៀរវេរា មិនមាននូវភ័យ ទើបតថាគតហៅថាជាបណ្ឌិត ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធឆព្វគ្គិយភិក្ខុដែលអួតខ្លួនថាជាបណ្ឌិត

៣៥-លះសុខតូចប្តូរយកសុខធំ

មត្តាសុខបរិច្ចាគា បស្សេ ចេ វិបុលំ សុខំ
ចជេ មត្តាសុខំ ធីរោ សម្បស្សំ វិបុលំ សុខំ។

បើបុគ្គលឃើញសេចក្តីសុខដ៏ធំទូលាយ គឺព្រះនិព្វាន ព្រោះលះបង់នូវសេចក្តីសុខល្មមប្រមាណ អ្នកមានប្រាជ្ញាកាលឃើញនូវសុខដ៏ធំទូលាយ គប្បីលះសុខល្មមប្រមាណចេញ (ទើបបានជួបប្រទះនូវសេចក្តីសុខដ៏ធំទូលាយទៅបាន)។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅវេឡុវនារាម ទ្រង់ប្រារព្ធបុព្វកម្មរបស់ព្រះអង្គដែលនាំមកនូវផលក្នុងកាលទ្រង់យាងទៅក្រុងវេសាលី

៣៦ -អ្នកបួសទ្រុស្តសីលឆាន់ដុំដែកភ្លើងវិញ ប្រសើរជាង

សេយ្យោ អយោគុឡោ ភុត្តោ តត្តោ អគ្គិសិខូបមោ
យញ្ចេ ភុញ្ជេយ្យ ទុស្សីលោ រដ្ឋបិណ្ឌំ អសញ្ញតោ។

ដុំដែកដែលក្តៅប្រៀបដូចជាអណ្តាតភ្លើង ដែលភិក្ខុទ្រុស្តសីលឆាន់ហើយ ប្រសើរជាង ភិក្ខុដែលទ្រុស្តសីល មិនសង្រួម ឆាន់ដុំបាយរបស់អ្នកស្រុកក្នុងដែន នឹងប្រសើរដូចម្តេចទៅ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅនាមហាវ័នជិតក្រុងវេសាលី
ទ្រង់ប្រារព្ធពួកភិក្ខុនៅឆ្នេរស្ទឹងវគ្គមុទាដែលពោលអួតនូវ
ឧត្តរិមនុស្សធម្ម

៣៧ - សំពត់ពណ៌លឿង

មិនអាចការពារទុគ្គតិបានឡើយ

កាសាវកណ្ឋា ពហវោ បាបធម្មា អសញ្ញតា
បាបា បាបេហិ កម្មេហិ និរយន្តេ ឧបបជ្ជរេ ។

មនុស្សទាំងឡាយជាច្រើននាក់ដែលមានសំពត់កាសាវៈជាប់នឹងក តែជាអ្នកមានធម៌ដ៏លាមក មិនសង្រួម បុគ្គលលាមកទាំងអម្បាលនោះរមែងចូលទៅកើតក្នុងនរក ព្រោះអំពើដ៏លាមកទាំងឡាយ (ដែលគេបានធ្វើហើយហ្នឹងឯង)។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធសត្វដែលត្រូវទុក្ខបៀតបៀនក្នុងនរកប្រេត
ព្រោះជាភិក្ខុទ្រុស្តសីលក្នុងសាសនាព្រះកស្សបទសពល

៣៨-ខំប្រឹងរើខ្លួនចាកទីស្មោកគ្រោក

អប្បមាទរតា ហោថ សចិត្តមនុរក្ខថ

ទុគ្គា ឧទ្ធរថត្តានំ បង្កេ សន្នោវ កុញ្ជរោ។

អ្នកទាំងឡាយ ចូរត្រេកអរក្នុងសេចក្តីមិនប្រមាទ ចូរតាមរក្សាចិត្តរបស់ខ្លួន ចូររើខ្លួនឡើងចាកភក់ គឺកិលេស ដូចជាដំរីដែលជាប់ភក់ ហើយខំប្រឹងរើខ្លួនរួចបានដូច្នោះឯង ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម

ទ្រង់ប្រារព្ធដំរីបាវេរកៈដែលជាប់ផុងក្នុងរណ្តៅភក់

៣៩ -សេចក្តីគោរពដល់បុគ្គលដែលគួរគោរព

សុខា មត្តេយ្យតា លោកេ អថោ បេត្តេយ្យតា សុខា
សុខា សាមញ្ញតា លោកេ អថោ ព្រហ្មញ្ញតា សុខា។

ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះមាតា នាំសេចក្តីសុខមកឱ្យក្នុងលោក ម្យ៉ាងទៀតការប្រតិបត្តិល្អចំពោះបិតា ក៏នាំសេចក្តីសុខមកឱ្យ ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះសមណៈ នាំសេចក្តីសុខមកឱ្យក្នុងលោក ម្យ៉ាងទៀត ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះព្រាហ្មណ៍ (អ្នកមានបាបបន្សាត់ចោលហើយ) ក៏នាំសេចក្តីសុខមកឱ្យ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅព្រះគន្ធកុដិនាព្រៃហិមពាន្ត
ទ្រង់ប្រារព្ធមារាធិរាជដែលចូលមករកព្រះអង្គក្នុងរឿងមិនល្អ

៤០ -គុណធម៌ដែលនាំមកនូវសេចក្ដីសុខ

សុខំ យាវ ជរា សីលំ   សុខា សទ្ធា បតិដ្ឋិតា
សុខោ បញ្ញាបដិលាភោ បាបានំ អករណំ សុខំ។

សីលនាំសេចក្ដីសុខមកឱ្យ ដរាបដល់ចាស់ជរា សទ្ធាដែលតម្កល់ខ្ជាប់ខ្ជួនហើយនាំសេចក្ដីសុខមកឱ្យ ការសម្រេចបាននូវបញ្ញា នាំសេចក្ដីសុខមកឱ្យ ការមិនធ្វើនូវបាបទាំងពួង នាំសេចក្ដីសុខមកឱ្យ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅព្រះគន្ធកុដិនាព្រៃហិមពាន្ត
ទ្រង់ប្រារព្ធមារាធិរាជដែលមកអារាធនាព្រះអង្គឱ្យគ្រប់គ្រង
រាជសម្បត្តិប្រកបដោយធម៌

៤១ - សង្ខារធម៌ទាំងឡាយមិនទៀង

សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចាតិ យទា បញ្ញាយ បស្សតិ
អថ និព្វិន្ទតិ ទុក្ខេ ឯស មគ្គោ វិសុទ្ធិយា។

នៅពេលណា បុគ្គលពិចារណាឃើញច្បាស់ដោយបញ្ញាថា សង្ខារធម៌ទាំងឡាយជារបស់មិនទៀងទាត់ នៅពេលនោះ គេរមែងនឿយណាយនឹងទុក្ខ នុ៎ះហើយគឺជាផ្លូវនៃសេចក្ដីបរិសុទ្ធ ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុ៥០០អង្គដែលមានឧបនិស្ស័យពិចារណាថា
សង្ខារមិនទៀង

៤២ -សង្ខារធម៌ទាំងឡាយជាទុក្ខ

សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខាតិ យទា បញ្ញាយ បស្សតិ
អថ និព្វិន្ទតិ ទុក្ខេ ឯស មគ្គោ វិសុទ្ធិយា។

នៅពេលណា បុគ្គលពិចារណាឃើញច្បាស់ដោយបញ្ញាថា សង្ខារធម៌ទាំងឡាយជាទុក្ខ នៅពេលនោះ គេរមែងនឿយណាយនឹងទុក្ខ នុ៎ះហើយគឺជាផ្លូវនៃសេចក្តីបរិសុទ្ធ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុ៥០០អង្គដទៃដែលមានឧបនិស្ស័យពិចារណាថា
សង្ខារជាទុក្ខ

៤៣ -ធម៌ទាំងឡាយទាំងពួងជាអនត្តា

សព្វេ ធម្មា អនត្តាតិ យទា បញ្ញាយ បស្សតិ
អថ និព្វិន្ទតិ ទុក្ខេ ឯស មគ្គោ វិសុទ្ធិយា។

នៅពេលណា បុគ្គលពិចារណាឃើញច្បាស់ដោយបញ្ញាថា ធម៌ទាំងឡាយជាអនត្តា នៅពេលនោះ គេរមែងនឿយណាយនឹងទុក្ខ នុ៎ះហើយគឺជាផ្លូវនៃសេចក្ដីបរិសុទ្ធ។

ព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅជេតវនារាម
ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុ៥០០អង្គដទៃទៀតដែលមានឧបនិស្ស័យ
ពិចារណាថាធម៌ទាំងឡាយជាអនត្តា

☆☆☆

ខឹងខុសខូចខាត

អ្វីៗចេះតែកន្លងផុតទៅ   រឿងរ៉ាវអាស្រូវកើតជាបន្ត
ត្រកូលធ្លាប់មានអាចក្លាយជាក្រ   អ្នកខូចអ្នកល្អស្លាប់ទាល់តែអស់។
អ្នកធ្លាប់ស្រឡាញ់ស្លាប់ឥតរើសមុខ   ទាំងម្តាយឪពុកស្លាប់សែនស្រណោះ
ជីវិតសូន្យទៅនៅសល់តែឈ្មោះ   ដូច្នេះអ្នករស់ត្រូវមេត្តាគ្នា ។
ចិត្តអើយអើយចិត្តចូរចងចាំចុះ   ខឹងខូចខឹងខុសខាតគ្រប់វេលា
ពេលខឹងម្តងៗស្មើរឈឺស្មើរជា   ខឹងនាំគ្រាំគ្រាដុតតែចិត្តឯង ។
ជនអ្នកមានសីលមានចិត្តល្អថ្លា   ជនមានបញ្ញាចេះគិតកោតក្រែង
បើខឹងម្តងៗឈឺតែខ្លួនឯង   ខឹងនាំចំបែងគួរពិចារណា ។

ដោយឧបាសក **គុយ~សុធន**

អធិប្បាយ
ផលនៃព្រះគាថា

ហឹនំ ធម្មំ ន សេវេយ្យ
ជាតិជាមនុស្សមិនត្រូវសេពនូវធម៌ថោកទាបឡើយ

មនុស្សយើងស្លៀកពាក់ស្អាតបាត ប្រដាប់កាយដោយគ្រឿងលម្អផ្សេងៗ មានជាតិជាអ្នកចេះដឹង ជាសត្វដែលគួរដល់ការហ្វឹកហាត់ ប្រសើរជាងសត្វតិរច្ឆាន ព្រោះ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបមនុស្សយើងមិនត្រូវសេពនូវធម៌ថោកទាប ពោលគឺមិនត្រូវធ្វើនូវបាបឡើយ ។

សីល សមាធិ បញ្ញា គឺជាភូមិឋានរបស់ព្រះពុទ្ធ ជាភូមិឋានដ៏បរិសុទ្ធ ដូច្នេះ មនុស្សយើងត្រូវខំប្រឹងរើខ្លួនឡើងចាកទីដ៏ស្មោកគ្រោក ហើយចូលកាន់ភូមិឋានដែលស្អាតស្អំវិញ ។✍

នត្ថិ តណ្ហាសមា នទី

ស្ទឹងស្មើដោយតណ្ហាមិនមានឡើយ

ស្ទឹងតណ្ហាហូរជានិច្ច មិនងាយរីងស្ងួតឡើយ ព្រោះហេតុដូច្នេះហើយ ទើបបានជា សត្វ-លោកមិនងាយរួចផុតចាកទុក្ខ។ សត្វលោកខ្វះកន្លះជានិច្ច ជាទាសៈនៃតណ្ហា។ តណ្ហាបានបញ្ឆោតយើងថា យើងជាចៅហ្វាយលើអ្នកដទៃពិតៗ ប៉ុន្តែតាមពិត តណ្ហាវាកំពុងតែប្រើយើងយ៉ាងវក់វី ទាំងដែលយើងមិនបានដឹងខ្លួនផងថា យើងគឺជាទាសៈ ។

ឋានៈទាប មិនមែនគួរឱ្យរង្កៀសទេ ដែលគួរឱ្យរង្កៀសនោះ គឺការអត់សមត្ថភាពក្នុងឋានៈរបស់ខ្លួន ។✍

អគ្គាធេន ជិនេ កោធំ
គប្បីឈ្នះមនុស្សក្រោធដោយការមិនក្រោធ

យើងត្រូវតែសប្បាយចិត្តនៅត្រង់ដែលថា យើងអាចឈ្នះសេចក្ដីក្រោធរបស់យើងបាន ដោយយើងមិនក្រោធហ្នឹងឯង ។

បើយើងយកឈ្នះខ្លួនឯងបានហើយ អ្នកដទៃមិនមែនជាសត្រូវរបស់យើងទេ អ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែស្រស់បំព្រង ញញឹមមករកយើង ជានិច្ច ។

យើងត្រូវព្យាយាមគ្រប់គ្រងនូវសេចក្ដីក្រោធ បើមិនដូច្នោះទេ នឹងត្រូវសេចក្ដីក្រោធវាចូលមកគ្រប់គ្រងលើយើងជាពិតប្រាកដ ។✍

អភិត្ថរេថ កល្យាណេ
បុគ្គលគួរប្រញាប់ប្រញាល់ធ្វើនូវអំពើល្អ

បើចិត្តចង់ធ្វើល្អកើតឡើងហើយ ត្រូវប្រញាប់ធ្វើឱ្យបានសម្រេចទៅ ប្រយ័ត្នបាបវាមករំខាន ប្រាកដជាលែងបានធ្វើ ។ យើងត្រូវដឹងថាបាបក្នុងសន្ដានចិត្តយើងគឺច្រើនណាស់ មានគ្រប់បែបគ្រប់ធុន វាមិនមែនទុកឱកាសឱ្យយើងធ្វើល្អបានងាយៗទេ ហើយត្រូវដឹងទៀតថា អំណាចរបស់បាបខ្លាំងក្លាពេកក្រៃ ទាំងល្បិចកលបោក-ប្រាស់ គឺនៅពីលើយើងជានិច្ច វាព្រមចុះចាញ់តែជាមួយនឹងអរិយមគ្គប៉ុណ្ណោះ ។✍

នត្ថិ ទោសសមោ គហោ
អ្នកចាប់ស្មើដោយទោសៈមិនមានឡើយ

ពស់ចាប់កង្កែបលេប ឆ្មាចាប់កណ្ដុរស៊ី ខ្លាចាប់ម្រឹគជាចំណី សេចក្ដីខឹងក្រោធចាប់សត្វលោកលេបចូលទៅក្នុងកន្លែងនៃកំហុស ។

ចូរព្យាយាមរម្ងាប់នូវសេចក្ដីក្រោធ កុំឱ្យកើតឡើងបានឡើយ បើរម្ងាប់មិនបាន ក៏សូមឱ្យនៅតែក្នុងចិត្តបានហើយ កុំឱ្យប្រាកដតាមមុខ តាមអាកប្បកិរិយា ឬតាមវាចា ព្រោះបើយើងសម្ដែងចេញមកឱ្យប្រាកដ គឺវាជាការឃោសនានូវសេចក្ដីអាក្រក់របស់យើងដោយខ្លួនឯង ។✍

ឧត្តិដ្ឋេ នប្បមជ្ជេយ្យ
បព្វជិតមិនគប្បីប្រមាទក្នុងបិណ្ឌបាត
ដែលខ្លួនត្រូវក្រោកឡើងឈរចាំទទួលឡើយ

បព្វជិត កាលបើធ្វើឱ្យទំនៀមរបស់អ្នកត្រាច់បិណ្ឌបាតជាប្រក្រតីមានការសាបសូន្យ ហើយស្វែងរកភោជនដែលប្រណីត ឈ្មោះថាមានសេចក្តីប្រមាទក្នុងដុំបាយ ដែលខ្លួនត្រូវក្រោកឡើងឈរចាំទទួល ។

ម្យ៉ាងទៀត បព្វជិតគប្បីពិចារណាថា អាត្មាអញមិនមែនជាបិតា មិនមែនជាញាតិរបស់គេទេ ប៉ុន្តែគេបានប្រគេននូវរបស់ប្រណីតដល់អាត្មាអញ ព្រោះគេត្រូវការបុណ្យច្រើន ដូច្នេះអាត្មាអញត្រូវមានសីលបរិសុទ្ធ និងមិនត្រូវមាននូវសេចក្តីប្រមាទឡើយ។✍

យស្ស អច្ចន្តទុស្សីល្យំ
ភាពជាអ្នកទ្រុស្តសីលហួសកម្រិត...នៃបុគ្គលណា

ភាពជាអ្នកទ្រុស្តសីលហួសកម្រិត បាន គ្របសង្កត់នូវអត្តភាពនៃបុគ្គលណា បុគ្គលនោះ នឹងដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដូចជាដើមឈើដែលត្រូវ វល្លិជ្រៃរួបរឹត អ៊ីចឹងឯង ។

វាជាការបៀតបៀនខ្លួនឯងដោយពិត ព្រោះ ការទ្រុស្តសីលគឺជាតួកម្មអាក្រក់ ជាធម្មតានៃកម្ម អាក្រក់វាមិនមែនឱ្យផលល្អដល់អ្នកធ្វើឡើយ ដូច្នេះ អ្នកទ្រុស្តសីលគឺជាចោរ តែជាចោរដែលធ្វើនូវ សេចក្តីវិនាសឱ្យដល់ខ្លួនឯង ។ ✍

អត្តា ហិ អត្តនោ នាថោ
ខ្លួនហ្នឹងឯងជាទីពឹងរបស់ខ្លួន

យើងត្រូវកុំភ្លេចថា មានតែខ្លួនយើងប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចរំលត់កិលេសឱ្យខ្លួនយើងបាន ដូច្នេះ ទើបយើងមិនត្រូវជាមនុស្សឡេះឡោះឥតបានការនោះទេ។

សត្វនៅក្នុងអបាយភូមិ មិនអាចប្រារព្ធនូវសេចក្តីព្យាយាមដើម្បីការត្រាស់ដឹងសច្ចធម៌បានឡើយ គោ ក្របី សេះ សម្រាប់បម្រើក្នុងការងារ ប្រេតមានទុក្ខវេទនាព្រោះស្រេកឃ្លាន ឯចំណែកនរកខ្លាំងក្លាដោយសេចក្តីទុក្ខ ... « ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាពេលវេលាដែលអ្នកទាំងឡាយត្រូវប្រារព្ធនូវសេចក្តីព្យាយាម » ។ ✍

សចិត្តមនុរក្ខថ

ចូរតាមរក្សាចិត្តរបស់ខ្លួន

អ្នកបររទេះសេះ កាន់ខ្សែបរគ្រប់គ្រងរក្សាសេះ ដើម្បីឱ្យត្រូវផ្លូវ អ្នកបើករថយន្ត កាន់ចង្កូតរថយន្តដោយការប្រុងប្រយ័ត្ន សេចក្តីនេះយ៉ាងណា ការតាមរក្សាចិត្ត ដើម្បីមិនឱ្យធ្លាក់ចូលក្នុងផ្លូវអកុសល ក៏យ៉ាងនោះដែរ គឺតាមរក្សាតាមគ្រប់គ្រងឱ្យចិត្តប្រព្រឹត្តទៅក្នុងផ្លូវកុសលជានិច្ចដោយមានសតិជាធំក្នុងការគ្រប់គ្រង ។

រឿងរ៉ាវអ្វីៗ ដែលកើតឡើងនៅក្នុងចិត្តរបស់មនុស្សយើងនោះ គឺ វារមែងកើតមកអំពីចិត្ត

នឹកគិតហ្នឹងឯង វាមិនបានកើតមកអំពីអ្វីដទៃនោះឡើយ អ្វីៗដទៃជាធម្មជាតិខាងក្រៅ វាប្រព្រឹត្តតាមសភាវៈរបស់វា អ្វីណាដែលកើតហើយ អ្វីនោះក៏រមែងមានការផ្លាស់ប្តូរ ហើយក៏មានការបែកធ្លាយទៅក្នុងទីបំផុត គ្រប់យ៉ាងក្នុងលោកគឺដូចគ្នាយ៉ាងនេះឯង ។

មនុស្សយើង នៅពេលមានទុក្ខតាមផ្លូវចិត្ត បើយើងបានត្រួតត្រាពិនិត្យ យើងរមែងបានដឹងការពិតថា យើងគិតងប់ជ្រប់តែក្នុងរឿងមួយមុខ ហើយគិតដោយការវង្វេងទៀតផង ពោលគឺ យើងគិតនៅតែក្នុងរឿងដែលនាំឱ្យមិនសប្បាយចិត្ត រឿងផ្សេងមានដែរ តែយើងមិនគិត ។

រឿងអ្វីក៏ដោយ មិនមែនសម្រាប់ឱ្យយើងកើតទុក្ខ ឬខឹងក្រោធមួម៉ៅក្តៅក្រហាយ តែម្យ៉ាងនោះទេ ប៉ុន្តែនេះព្រោះមកអំពីមនុស្សយើង មិនរៀនគិតទៅក្នុងផ្លូវឱ្យកើតបញ្ញា វាបាក់គំនិតគិតទៅតែផ្លូវអកុសលប៉ុណ្ណោះ ព្រោះវាសន្សំមកយូរហើយ ឯចំណែកផ្លូវបញ្ញាវិញវាមិនបាក់ទៅឡើយ ។

បើយើងរៀនអប់រំឱ្យកើតបញ្ញាបន្តិចម្តងៗ យូរទៅចិត្តរបស់យើងនឹងថ្នឹកទៅក្នុងផ្លូវបញ្ញា កាលដែលថ្នឹកទៅក្នុងផ្លូវបញ្ញាហើយ នៅពេលមានរឿងអ្វីកើតឡើង ចិត្តរបស់យើងក៏មានបញ្ញាមកជាទីពឹង បញ្ញាបានផុសមកជ្រែកអកុសល ហើយលួងលោមចិត្តរបស់យើង បានប្រាប់ពន្យល់យើងថា យ៉ាងនេះ

មួយ យ៉ាងនោះមួយ ម្ល៉ោះហើយ យើងក៏មិនបាន វង្វេង មិនបានគិតខុស ឯចំណែកសេចក្តីទុក្ខក្នុង ជីវិត ក៏បានកាត់បន្ថយទៅដែរ ។

សូមជ្រាបថា លោកយើងនេះ មានច្រើន រឿង ច្រើនច្រកសម្រាប់ឱ្យយើងសម្លឹងមើល បើ យើងសម្លឹងមើលទៅក្នុងរឿងណាមួយ រួចហើយ យើងមិនសប្បាយចិត្ត តើយើងនៅប្រឹងសម្លឹងមើល រឿងនោះធ្វើអ្វី ប្រៀបដូចបង្អួចផ្ទះរបស់យើង បើ យើងបើកខាងណាមួយទៅ វាមានក្លិនមិនល្អចូល មក ឬក៏រូបភាពខាងក្រៅវាមិនល្អស្អាតទេនោះ ម៉េចក៏យើងមិនបិទវាភ្លាមទៅ យើងទុកឱ្យវាចំហ ធ្វើអ្វី ហើយយើងបើកតែបង្អួចណាដែលមានក្លិន

ផ្កាក្រអូប ឬមានទេសភាពស្រស់ស្អាត មើលឃើញស្មៅខៀវស្រស់ និងមានដើមឈើដើមផ្កាជាដើម ឃើញហើយកាលណា ក៏សប្បាយចិត្តកាលនោះ។

ក្នុងលោកយើងនេះ ឬក្នុងជីវិតរបស់យើងនេះ វាមានរឿងច្រើនផ្នែកណាស់ ច្រើនជ្រុងច្រើនច្រក យើងសម្លឹងមើលទៅច្រកណាក៏បាន ប៉ុន្តែសូមកុំភ្លេចថា រឿងរ៉ាវទាំងអស់វានៅក្នុងចិត្តគិតដូច្នេះរបស់អ្វីផ្សេងៗ ដែលនៅជុំវិញខ្លួនរបស់យើងនោះ វាមានទាំងល្អ ទាំងមិនល្អ បើយើងពូកែមើលពូកែគិត ក៏បានឃើញបានដឹងនូវរបស់ល្អៗ បើមិនពូកែមើលមិនពូកែគិតទេ ក៏បានឃើញបានដឹងនូវរបស់មិនល្អទៅ ។

មនុស្សខ្លះ មើលទៅក្នុងរឿងណាមួយ ហើយ ច្រើនតែកើតកិលេស ដូចជាការខឹងក្រោធ ការស្អប់ខ្ពើម ការច្រណែន អាឃាតព្យាបាទ ចងពៀរ ឃើញហើយមានតែរឿងមិនល្អកើតឡើងក្នុងចិត្ត រួចតាំងក្តៅក្រហាយអន្ទះអន្ទែងតែខ្លួនឯង ដូចនេះហៅថា សម្លឹងមើលក្នុងផ្នែកអាក្រក់ គឺវាមិនប្រសើរឡើយ យើងគួរសម្លឹងមើលក្នុងផ្នែកដែលល្អប្រសើរវិញ ។

ផ្នែកដែលល្អប្រសើរនោះ តើសម្លឹងមើលយ៉ាងណា ? គឺសម្លឹងមើលឱ្យដឹងថា របស់នោះគឺជាអ្វី សភាពពិតនៃរបស់នោះ តើវាដូចម្តេច យ៉ាងនេះ ហៅថា សម្លឹងមើលក្នុងផ្នែកនៃសេចក្តីពិត

ផ្នែកសច្ចៈ ដែលជាការសម្លឹងមើលដ៏ល្អប្រពៃពិត ។

ព្រះពុទ្ធសាសនា អប់រំឱ្យយើងសម្លឹងមើលអ្វីៗដោយយោនិសោមនសិការ និយាយឱ្យងាយស្តាប់ គឺ ពូកែគិត គិតបានត្រឹមត្រូវ គិតតាមហេតុផល ពិចារណាតាមសេចក្តីពិត ដូចមានព្រះបាលីថា « **យថាភូតញ្ញាណទស្សន** » ដោយសេចក្តីថា ការឃើញដោយបញ្ញា ទៅលើសេចក្តីពិត នៃអ្វីៗទាំងអស់ដែលកើតឡើង ។

បើយើងសម្លឹងមើលឃើញច្បាស់ ទៅតាមសេចក្តីពិតនៃអ្វីៗដែលកើតឡើង សេចក្តីក្រវល់-ក្រវាយចិត្តក៏រមែងមិនមាន ព្រោះថា ដែលវាកើតការក្រវល់ក្រវាយចិត្តឡើងនោះ ដោយអាស្រ័យ

យើងសម្លឹងមើលមិនបានត្រឹមត្រូវទៅតាមសេចក្ដីពិតនៃអ្វីៗនោះឯង គឺសម្លឹងមើលឃើញត្រឹមតែមាយា ដែលមិនមែនជាការពិត មិនមែនជាសភាវៈពិត ឃើញហើយកើតបញ្ហា កើតការថ្នាំងថ្នាក់ ក្ដៅក្រហាយដោយប្រការផ្សេងៗ ។

ជាប្រក្រតីរបស់មនុស្សយើង តើចង់រស់នៅជាទុក្ខ ឬក៏ចង់រស់នៅជាសុខ? ពាក្យថាសុខក្នុងទីនេះសំដៅយកសេចក្ដីស្ងប់ចិត្ត ព្រោះដឹងអ្វីៗតាមសេចក្ដីពិត កាលដែលដឹងអ្វីៗតាមសេចក្ដីពិត យើងក៏រស់នៅមានសេចក្ដីសុខ សេចក្ដីសប្បាយ ហើយគ្រប់គ្នាត្រូវការរស់នៅក្នុងសេចក្ដីស្ងប់យ៉ាងនេះឯង ។

កាលបើមនុស្សយើង ត្រូវការរស់នៅក្នុង

សេចក្តីសុខស្ងប់យ៉ាងនេះហើយ ដូចម្តេចបានជាចូលចិត្តគិតនៅក្នុងរឿងឱ្យតែខ្លួនឯងមានសេចក្តីទុក្ខអីចឹង ? ចូលចិត្តខឹង ចូលចិត្តស្អប់ សម្លឹងមើលអ្នកដទៃក្នុងផ្លូវមិនល្អ ទាំងដែលអ្នកដទៃនោះមាននៅតែក្នុងគំនិតរបស់ខ្លួនឯងប៉ុណ្ណោះ ។

មនុស្សយើងច្រើនតែគិតថា អ្នកដទៃធ្វើបាបចិត្តយើង ប៉ុន្តែតាមការពិត មកពីគំនិតខ្លួនឯងសោះ ព្រោះហេតុដូច្នេះ បើយើងមិនត្រូវការទុក្ខមិនត្រូវការឱ្យក្តៅក្រហាយចិត្តទេ កាលមានអ្វីកើតឡើងក្នុងជីវិតរបស់យើង គឺយើងត្រូវហាត់គិតនៅក្នុងផ្លូវធម៌ និង ព្យាយាមគ្រប់គ្រងចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យបានល្អ ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ។✍

អត្ថានំ ឧបមំ កត្វា

គប្បីធ្វើខ្លួនឯងឱ្យជាឧបមា

បញ្ហាអាចនឹងកើតឡើងថា តើយើងត្រូវបដិបត្តិយ៉ាងណា ទើបយើងរស់នៅជាមួយគ្នាបាននូវសេចក្ដីសុខសប្បាយ តាមសមគួរដល់ឋានៈ ?

ធម៌ដែលយើងគួរនឹងនាំយកមកបដិបត្តិនោះ មានច្រើនណាស់ តែថាជាដើមដំបូងនិងជាមូលដ្ឋាន គឺយើងត្រូវបដិបត្តិនូវធម៌មិនបៀតបៀនដោយធ្វើខ្លួនឯងឱ្យជាឧបមា គឺយើងនឹងត្រូវរស់នៅជាមួយគ្នាដោយមេត្តា ដោយការសន្ដោសប្រោសប្រណីដល់សត្វមានជីវិតផងគ្នា រស់នៅដោយការ

ឃើញអ្នកដទៃចង់បាននូវសេចក្តីសុខ ភ័យខ្លាចទុក្ខ ដូចតែខ្លួនយើងដែរ និងត្រូវចេះចង់ឱ្យសេចក្តីសុខ ដល់សត្វទាំងឡាយ ដូចយើងចង់បានការមិនបៀត-បៀនអំពីអ្នកដទៃ ដូច្នោះឯង នេះជាគុណធម៌ថ្នាក់ដំបូង ជាគុណធម៌គ្រឹះក្រោម សម្រាប់មនុស្សលោកគោរពបដិបត្តិ ។

ញាតិញោមពុទ្ធបរិស័ទទាំងឡាយធ្លាប់បានទទួលសីលជាមួយគ្នារឿយៗ ទទួលសីល៥ សីលជានិច្ច គឺយើងទទួលកាន់សីលទី១ថា ខ្ញុំសូមមិនសម្លាប់សត្វ សូមមិនបៀតបៀនសត្វដទៃ មិនធ្វើឱ្យសត្វដទៃឈឺចាប់ក្តៅក្រហាយ ហើយសូមសីលទី២ថា ខ្ញុំសូមមិនធ្វើចោរ មិនប្រើល្បិចខូចយកប្រៀប

លើអ្នកដទៃក្នុងមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត បើខ្ញុំជាអ្នកលក់ដូរ ខ្ញុំមិនឆបោក ឬក្លែងបន្លំក្នុងទំនិញ ហើយខ្ញុំសូមមិនលក់ថ្លៃហួសកម្រិត មិនសរសើរទំនិញខុសការពិត មិនលក់កោរគេបព្រោស ឬកោរមិនដាក់ទឹកនោះឡើយ ។

សីលទី៣ ដែលបានទទួលតទៅ គឺ មិនប្រព្រឹត្តរំលោភបំពានក្នុងបុគ្គល ដែលជាទីស្រឡាញ់ជាទីពេញចិត្តនៃអ្នកដទៃ គោរពកម្មសិទ្ធិគឺអ្វីដែលអ្នកដទៃហួងហែង របស់គេគឺជារបស់គេ យើងមិនបំពានឱ្យខុសច្បាប់មនុស្សឡើយ សីលទី៤ បន្តទៀត គឺយើងរស់នៅដោយការនិយាយពាក្យពីរោះពាក្យមានប្រយោជន៍ ពាក្យនាំឱ្យមានមេត្រីភាព

ដល់គ្នានឹងគ្នា និងមិននិយាយពាក្យកុហកបោកប្រាស់ មិនសរសេរពាក្យកុហក ព្រមទាំងគោរពពាក្យសម្ដីដែលខ្លួនបានសន្យាផង ចំណែកសីលទី៥នោះ យើងទទួលដើម្បីរក្សាសតិសម្បជញ្ញៈឱ្យមាំទាំមិនឱ្យសតិរលត់បាត់អំពីចិត្ត « មនុស្សយើង កាលបើសតិសម្បជញ្ញៈឃ្លាតចាកចិត្តហើយ វានៅសល់ភាពជាមនុស្សតិចតួចណាស់ ម្ល៉ោះហើយ មនុស្សយើងក៏មានតែរឿងក្រវល់ក្រវាយ បង្កើតការច្របូកច្របល់គ្នា ដោយប្រការផ្សេងៗ » ។

ក្នុងរឿងសីលដែលយើងបានទទួលយកមកបដិបត្តិនោះ យើងអាចឃើញបានថា សីលទី១ សីលទី២ សីលទី៣ គឺនៅក្នុងធម៌មេត្តាត្រាប្រណី

ដល់គ្នានឹងគ្នាហ្នឹងឯង យើងមានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ត្រាប្រណី យល់ចិត្តគេចិត្តយើង មិនឃើញតែខ្លួនយើងម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះឡើយ គឺឃើញអ្នកដទៃផង មិនយកតែចិត្តខ្លួនឯង ហើយចោលចិត្តគេទេ ត្រូវយកចិត្តអ្នកដទៃផងដែរ ។

ចិត្តមនុស្សយើងខុសគ្នាតាមឧបនិស្ស័យ ប៉ុន្តែ ដូចគ្នាត្រង់ស្រឡាញ់សេចក្ដីសុខ ដូចគ្នាត្រង់ចេះស្អប់ខ្ពើមទុក្ខ អ្វីដែលយើងមិនពេញចិត្ត មិនចង់បាន ដូចជាការលំបាក ការភ័យខ្លាច ការឈឺចាប់ និងការព្រាត់ប្រាសចាករបស់ជាទីស្រឡាញ់ជាដើម អ្នកដទៃក៏គេមិនពេញចិត្ត មិនចង់បានចំពោះអ្វីនោះដែរ ។ ការបដិបត្តិដល់គ្នានឹងគ្នា យ៉ាងបែបងាយៗ

សាមញ្ញធម្មតា នៅត្រង់នេះឯង គឺនៅត្រង់ដែលថា «យល់ចិត្តគេចិត្តយើង » មិនប្រាថ្នាយកប្រៀបលើអ្នកណា មិនគំរាមកំហែងដល់អ្នកណា មិនធ្វើឱ្យអ្នកណា១មានបញ្ហា បានដល់នូវសេចក្តីទុក្ខក្តៅក្រ-ហាយ ដោយប្រការផ្សេង១ឡើយ យ៉ាងនេះហៅថា បុគ្គលមានចិត្តប្រកបដោយគុណធម៌ រស់នៅជាមួយគ្នាដោយសេចក្តីស្ងប់រៀបរយ មានសម្ព័ន្ធជាមួយជីវិតអ្នកដទៃ ពោរពេញទៅដោយទឹកដម ។

សន្មតថា យើងជាមនុស្សមានទុនប្រកបការងារ ហើយមានអ្នកដទៃច្រើននាក់ជាកម្មកររបស់យើង គឺយើងជាចៅហ្វាយនាយ ជាអ្នកមានគុណធម៌ប្រចាំចិត្ត មិនគិតយកប្រៀប មិនគិតកេង-

ប្រវ៉ាញនូវពលកម្មរបស់កូនឈ្នួលឡើយ ។ យើង អាចគិតឃើញបានថា យើងនឹងរស់នៅម្នាក់ឯងមិន បានជាដាច់ខាត សូម្បីយើងមានលុយហើយក៏ ដោយ តើយើងធ្វើអ្វីកើត បើមិនមានអ្នកដទៃមក ធ្វើការងារឱ្យយើងទេនោះ ។

នៅក្នុងលោកនេះ មិនអាចឱ្យមនុស្សទាំង-អស់ ដូចគ្នាបានទេ វាត្រូវមានអ្នកស្ដុកស្ដម្ភ ត្រូវ មានអ្នកខ្សត់ខ្សោយ មានអ្នកល្ងង់ មានអ្នកឆ្លាត មានអ្នករឹងប៉ឹង មានអ្នកទន់ជ្រាយ សភាពនៃសង្គម របស់សត្វលោកវាយ៉ាងហ្នឹងឯង វាជាការពិតរបស់ ធម្មជាតិ ដូច្នេះតើយើងត្រូវមើលងាយមើលថោក អ្នកណា ត្រូវប្រកាន់ចំពោះទៅលើអ្វី បើយើងបាន

យល់ដឹងអំពីធម្មជាតិយ៉ាងនេះទៅហើយនោះ ។ តាមពិត វាមានតែការញញឹមស្រស់ស្រាយរកគ្នា ដោយចិត្តមេត្តា ជាប្រយោជន៍ដល់ការគ្រប់គ្រងចិត្ត ឱ្យចិត្តតាំងនៅក្នុងផ្លូវនៃកុសល ។ ពេលជួបគ្នាមិន ពាក់មុខយក្សដាក់គ្នាទេ គឺត្រូវតែជួបគ្នាដោយមុខ មាត់ជាមនុស្ស ដែលជាមុខមាត់ពោរពេញទៅ ដោយការយល់ដឹងអំពីធម្មជាតិ ។

ចំពោះមនុស្សយើង បើយើងសម្ដែងការ រាប់អាន ចំពោះទៅរកអ្នកដទៃដោយមេត្តានោះ អ្នកដទៃគេមិនស្អប់យើងទេ តែបើយើងសម្ដែងការ ស្អប់ទៅរកគេ លទ្ធផលគឺ បាននូវការស្អប់ត្រឡប់ មកវិញជាប្រាកដ នេះវាជារឿងធម្មតា យើង

ញញឹមទៅ គេញញឹមមក យើងសំពះគេ គេសំពះយើងតបវិញ យើងពាក់មុខយក្សដាក់គេ គេក៏ពាក់បានដូចគ្នា ។

មិនចំពោះតែក្នុងកន្លែងណា ក្នុងរឿងអ្វីក៏ដោយ បើប្រព្រឹត្តទៅតាមធម៌ហើយ រឿងរ៉ាវរមែងរៀបរយ ដូចជា រឿងទៅមកតាមផ្លូវថ្នល់ បើគ្រប់គ្នាមានធម៌ប្រចាំចិត្ត គ្រប់គ្នារមែងមានចិត្តសប្បាយ គឺសប្បាយក្នុងការអនុគ្រោះឱ្យដល់អ្នកដទៃ ។ មិនមែនមានតែយើងទេដែលចង់ទៅ អ្នកដទៃក៏គេចង់ទៅដែរ ដូច្នេះ បើមានអ្វីបន្តិចបន្តួច ដូចជាគេត្រូវឆ្លងកាត់ថ្នល់ជាដើម បើអនុគ្រោះបាន គួរតែអនុ-គ្រោះបញ្ឈប់រថយន្តយើង ឱ្យគេបានឆ្លងឆាប់ៗទៅ

គេបានឱកាសឆ្លង គេនឹកអរគុណយើងនៅក្នុងចិត្ត របស់គេ ចំណែកយើងក៏សប្បាយចិត្តដែរ ។ ថ្នល់វាចង្អៀត ត្រូវចែកគ្នាធ្វើដំណើរ បើមានគេចង់ទៅមុន ឱ្យគេទៅៗ យើងទៅតាមក្រោយ មិនប្រជែងគ្នា មិនរឹងរូសដាក់គ្នា ម៉្យាងទៀត កុំនិយមចាប់កំហុស ដោយការសម្លឹងមុខអ្នកដទៃឬដោយសំដីអាក្រក់ ត្រូវឱ្យអភ័យទោសប្រសើរ ស្ងប់ស្ងៀមក្នុងចិត្ត ទីបំផុតយើងបានយល់ច្បាស់ថា អ្នកដែលជួយយើងឱ្យបានជាមនុស្សល្អ គឺ ខ្លួនយើងនេះឯង ។

ត្រូវធ្វើខ្លួនឯងឱ្យជាឧបមា ចិត្តយើងចិត្តគេ ទ្រូងយើងទ្រូងគេ មានពេលខ្លះយើងចាំបាច់ត្រូវសុំការអនុគ្រោះពីអ្នកដទៃ ដូច្នេះ យើងត្រូវចេះ

អនុគ្រោះអ្នកដទៃវិញ ដូចដែលយើងចង់បានពីអ្នកដទៃក្នុងពេលខ្លះនោះដែរ។ បើមានអ្នកណាខិលខូចប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ដោយប្រការណាមួយមកលើយើង យើងមិនគួរគប្បីប្រជែងនឹងអ្នកនោះ ដោយចិត្តជាអកុសលឡើយ ។ បើយើងដឹងថា ន៎ះជាលាមកហើយ យើងទៅចាប់វា យកមកលាបខ្លួនយើងធ្វើអ្វីសេចក្តីនេះយ៉ាងណា បើយើងដឹងថា អ្នកដទៃខុសទៅហើយ យើងទៅចាប់យកកំហុសនោះមកឱ្យប្រឡាក់ចិត្តយើង ធ្វើឱ្យចិត្តយើងសៅហ្មងដោយទោសៈជាដើមធ្វើអ្វី នេះជារឿងគួរគិត ។ យើងមិនគប្បីបញ្ចេញសេចក្តីអាក្រក់មកប្រជែងគ្នា ក្នុងរឿងអ្វីមួយឡើយ ដូចយើងមិនបានបបួលគ្នាយកគ្រឿង

សៅហ្មងផ្សេងៗ មានលាមកជាដើម មកលាបមុខ ឱ្យគ្នាអីចឹងឯង ។

អ្នកមាននូវគុណធម៌ប្រចាំចិត្ត គេមានគោលជំហរយ៉ាងនេះថា«អ្នកដទៃធ្វើអាក្រក់ យើងធ្វើល្អ បើអ្នកដទៃធ្វើល្អ យើងក៏ធ្វើល្អដែរ »។ អ្នកដទៃធ្វើអ្វីមិនប្រកបដោយកុសលធម៌ យើងមិនធ្វើតាមឡើយ យើងនឹងធ្វើអំពើល្អតបតជាមួយអំពើអាក្រក់ ឱ្យដូចជាខ្លឹមចន្ទន៍បញ្ចេញក្លិនក្រអូប។ ខ្លឹមចន្ទន៍ក្លិនក្រអូបនោះ បើប៉ះខ្ទប់វាខ្លាំង វារឹងរឹតតែក្រអូប យើងទះខ្ទប់វាទៅ ក្លិនក្រអូបក៏សាយមកទះខ្ទប់ពេលណា ក្រអូបពេលនោះ គឺវាមិនមានក្លិនស្អុយឱ្យដល់អ្នកណាជាដាច់ខាត ។ មនុស្សយើងគួរ

ព្យាយាមធ្វើជាមនុស្សខ្ជឹមចន្ទន៍ គឺហាត់អប់រំចិត្តឱ្យបានមាំទាំក្នុងសេចក្តីល្អ មានមេត្តាដល់គ្នា បែរមុខរកគ្នា ទំនុកបម្រុងគ្នាក្នុងផ្លូវដែលល្អប្រពៃ ។

ក្នុងមួយថ្ងៃៗនៃជីវិតរបស់យើង យើងគួរនឹកគិតទៅរកអ្នកដទៃដោយមេត្តា គឺយើងគិតថា តើយើងមានអ្វីដែលនឹងធ្វើឱ្យជាប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃបានខ្លះ ឬថា នឹងទទួលបម្រើអ្នកដទៃក្នុងកិច្ចការអ្វីខ្លះ យើងត្រូវមានការគិតយ៉ាងនេះរឿយៗ ។ យើងបានអង្គុយស្រួលហើយ យើងគិតថា អ្នកដទៃគេបានអង្គុយស្រួលដែរឬទេ យើងបានបរិភោគហើយ តើអ្នកដទៃគេបានអ្វីបរិភោគដែរឬទេ យើងបានសុខសប្បាយហើយ តើអ្នកដទៃគេបានទទួល

នូវសេចក្តីសុខសប្បាយដែរឬទេ ការគិតចង់ឱ្យអ្នកដទៃបានសុខជាដើមយ៉ាងនេះ គឺជាលក្ខណៈរបស់មេត្តាចិត្ត វាចេញមកអំពីចំណុច « ធ្វើខ្លួនឱ្យជាឧបមា » ហ្នឹងឯង ។

យើងមិនត្រូវជាមនុស្សគិតតែពីប្រយោជន៍ខ្លួនទេ កុំដូចពាក្យចាស់បុរាណបានពោលទុកថា « ចូលព្រៃសត្វសាហាវ រកអំពាវគ្នាមកជុំ ពេលបានស្ករទឹកឃ្មុំ ពួនសម្ងំឆីម្នាក់ឯង » ដូច្នេះ យើងត្រូវសម្លឹងមើលអ្នកដទៃផង សម្លឹងដោយយកខ្លួនឯងជាគ្រឿងប្រៀបធៀប « យើងស្រឡាញ់ខ្លួនយើងយ៉ាងណា គេក៏ស្រឡាញ់ខ្លួនគេយ៉ាងនោះ» ។

ម្នាក់ៗសុទ្ធតែចង់ឱ្យខ្លួនឯងបានសុខ បើយើងជាមនុស្សពិតប្រាកដ យើងត្រូវសុខចិត្តព្រមឱ្យអ្នកដទៃបានសុខ ពោលគឺសុខចិត្តរងទុក្ខលំបាកខ្លួនឯងតាមរឿងរបស់ជីវិត តែមិនព្រមទៅបៀតបៀនមនុស្សសត្វដទៃឡើយ សូមឱ្យសព្វសត្វទាំងឡាយបាននូវសេចក្តីសុខ សមតាមបំណងប្រាថ្នា ។

សុខិនោ វា ខេមិនោ ហោន្តុ

សព្វេ សត្តា ភវន្តុ សុខិតត្តា

សូមឱ្យសត្វទាំងពួង

មានសេចក្តីសុខ មានសេចក្តីក្សេមក្សាន្ត

មានខ្លួនដល់នូវសេចក្តីសុខចុះ ។

សុរិយាចន្ទ្រា និងព្រះធម្មា

-៧៨-

បើដង្ហើមមានម្ដេចបានជាស្លាប់ បើផ្លូវមានស្រាប់ម្ដេចទៅមិនដល់
បើដឹងថាទាបម្ដេចដកកំណល់ បើចេះឥតទាល់ម្ដេចក៏ខុសញឹក ។
បើចង់ត្រឹមត្រង់ម្ដេចមិនរកខ្នាត បើខ្លួនមិនស្អាតម្ដេចមិនងូតទឹក
បើចេះតែភ្លេចម្ដេចមិនរំលឹក ទូន្មានល្ងាចព្រឹកម្ដេចធ្វើមិនឮ ។
បើដឹងថាល្ងង់ម្ដេចមិនរៀនគិត បើដឹងងងឹតម្ដេចមិនបំភ្លឺ
បើត្រចៀកថ្លង់ម្ដេចក៏ស្ដាប់ឮ បើភ្នែកល្អភ្លឺម្ដេចមើលមិនច្បាស់។
បើពេទ្យពូកែម្ដេចមិនធូរស្បើយ បើរៀបល្អហើយម្ដេចមិនស្រឡះ
បើកិត្តិយសមានម្ដេចក៏ឥតខ្មាស បើដឹងថាខ្វះម្ដេចមិនបង្គ្រប់ ។
សុរិយាបំភ្លឺត្រឹមតែពេលថ្ងៃ ចន្ទពេញបូណ៌មីបំភ្លឺពេលយប់
រីឯព្រះធម៌សែនល្អលើសលប់ បំភ្លឺថ្ងៃយប់ឥតបង់រស្មី ។
បំភ្លឺដល់ជនដែលប្រព្រឹត្តល្អ គោរពព្រះធម៌សន្សំបារមី
រក្សាកិត្តិយសរស់នៅមានន័យ ទោះចាប់ភពថ្មីក៏មិនងងឹត ។

ដោយឧបាសក **គុយ~សុធន**

នាមពុទ្ធបរិស័ទអ្នកមានឧបការៈ

ក្នុងការទារធម្មទាន

១.ឧបាសក សំរ៉ង .វណ្ណ ២.ឧបាសក យន្ត.សួន

៣.ឧបាសកគួង.លាងផេង ៤.ឧបាសក មួង.យេន

៥.ឧបាសក រស់ .សូផាត ៦.ឧបាសកគុយ .សុធន

៧.នាង ជា . សុណារី ៨.នាង ឃុន . សូនីម៉ា

រាយនាមពុទ្ធបរិស័ទក្នុងសហគមន៍ធម្មទាន

ឧបត្ថម្ភប្រាក់ផ្សព្វផ្សាយធម៌ប្រចាំឆ្នាំ

១- ឧបាសក យូស៊ាង-ងួនលី និង ឧបាសិកា លីម-ឃីម

២- ឧបាសក ឆាយ-អ៊ុវស៊ាង និងឧបាសិកា ហុង-គីមសែ

៣- ឧបាសកឆាយអ៊ុវ-ស្រេងលីម និងឧបាសិកាហួត-ឃីម ៤-

ឧបាសកហៃ-ប៊ុនណារិន និងឧបាសិកាអោង-ស៊ីថាន់ ៥-
ក្រុមឧបាសកឈុំ-កុសល និងឧបាសក អ៊ុន-ឆាយត្រី ៦-
ក្រុមឧបាសក លឹម -ស៊ាង (ហៅ ទូច) ៧-
ឧបាសក យន្ត- សួន និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ ៨-
ឧបាសក ប៊ុន-ហេង ឧបាសិកា ជុំ-សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ ៩-
ឧបាសិកា ឱម-លក្ខណា ព្រមទាំងបុត្រ
១០- ឧបាសិកា ញឹក-ប៊ុនថា និងឧបាសិកា ម៉ែន-សុភារី
១១- ឧបាសិកា ច័ន្ទ-បុប្ផាណា ព្រមទាំងបុត្រ
១២-ឧបាសិកា ស្រេង់-ឡេង ព្រមទាំងបុត្រ
១៣-ឧបាសក អ៊ុត -ឆៃវ៉ាន និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ
១៤- ឧបាសកប្លោក -ងួនថៃ និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ ១៥-
ឧបាសកជឹម -អេងស្រ៊ន និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ ១៦-
ក្រុមឧបាសក មួង -យេន (វត្តសំពៅមាស)
១៧- ឧបាសិកា ជឺ-ឡាង

១៨- លោកម៉ៅ-សុគន្ធ អ្នកស្រី យ៉េក-ហួយ ព្រមទាំងបុត្រ

១៩- លោកយាយ ម៉េង-ហ៊ាន

២០- ឧបាសក សំរ៉ង-វ័ណ្ណ និងឧបាសិកា សេង-គីមលន់

២១- ឧបាសិកា សេង-ឃីម

២២- លោក សេង-រ៉ានី និងអ្នកស្រី ណារិន

២៣- ឧបាសិកា ហេង-ស៊ីវខេង និងម្តាយឈ្មោះ អៀង-ហ៊ួច

២៤- ឧបាសក ឡាយ-សុខុម

២៥- ឧបាសិកា អ៊ុំ-អ៊ន់

២៦- ឧបាសិកា ធម្មិកា

២៧- ឧបាសិកា មូនី-សុខ

២៨-ឧបាសិកា តាំង-គីមហួ

២៩-ឧបាសក ស៊ុន-តាំងម៉ាប

៣០-ឧបាសិកា ប៉ូអាន-ស៊ីវត្ថា

៣១-ឧបាសិកា ប៉ូផាវ៉ាណា

៣២-ឧបាសិកា តឹក-សារឿន ព្រមទាំងកូនចៅទាំងអស់

៣៣-ឧបាសិកា លឹម-ហ្គេចច្រេង ព្រមទាំងបុត្រ

៣៤-ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទចិត្តបុណ្យក្នុងសហគមន៍ធម្មទាន

នាមពុទ្ធបរិស័ទដែលមានសទ្ធា

បរិច្ចាគប្រាក់បោះពុម្ពសៀវភៅនេះ

១-ឧបាសក ប៊ុន-ហេង ឧបាសិកា ជុំ-សុខុម .....៥០០ $

២-ឧបាសិកា ឱម-លក្ខណានិងបុត្រ (អូស្ត្រាលី)....៤០០ $

៣-គ្រួសារលោក នេត្រ-គន្ធ (ប្រទេសបារាំង)....៣០០ $

៤-ឧបាសិកា ហុក-ណារី (ប្រទេសបារាំង)........៣០០ $

៥-ឧបាសិកា មាស-ញឹម (នៅសហរដ្ឋ).......២០០ $

៦-លោក ពុធ ប៉ោលាង អ្នកស្រី ហ៊ុន-ស៊ីវអៀង.២០០ $

៧-លោក ឃិត-សូណាត អ្នកស្រី ហ៊ុន-ម៉ារ៉ានី ..១០០ $

៨-លោកឆែម-សុក្រឹត អ្នកស្រី ពុធ-គន្ធា ....១០០ $

៩_ឧបាសក ខិប_ឡយ ឧបាសិកា ខៀវ_ស៊ីនួន....១០០ $

១០_ពុទ្ធបរិស័ទ គឹម_ស៊ូ (នៅសហរដ្ឋ)...........១០០ $

១១_ឧបាសិកាមឿងឡាំងហាយ &កូនស្រីអ៊ិតនារី .១០០ $

១២_ឧបាសក ជឹម_អេងស្រ៊ន និងបុត្រភរិយា.....១០០ $

១៣_ឧបាសិកា គឹម_ឡុំ ព្រមទាំងបុត្រ ....១០០ $

១៤_ឧបាសិកា នួន_អ៊ុំម ព្រមទាំងបុត្រ ....១០០ $

១៥_ឧបាសិកា រស់_លីនណា ព្រមទាំងបុត្រ .....១០០ $

១៦_ឧបាសិកា ស៊ឹម_បុប្ផា និងស្វាមី ....៥០ $

១៧_ឧបាសិកា លាស់ +ស្វាមី +បុត្រ +ចៅ ....៣០ $

១៨_ឧបាសិកា ភន_សៀងហៃ +អាចារ្យភួង ....២០ $

១៩_យុវជន មិន_អាន វត្ត IRAP ....២០ $

២០_ពុទ្ធបរិស័ទ ថោង_បូរ៉ា (នៅសហរដ្ឋ)........២០ $

២១_ឧបាសិកា ម៉ម_សឿន និងបុត្រធីតា ....២០ $

២២_ឧបាសិកា រត្ន_យ៉ុន និងបុត្រធីតា ....១០ $

✍📖✍

ស្ថានីយវិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌
៨៤
ព្រះពុទ្ធសាសនា

ដោយសហគមន៍ធម្មទាន នៃពុទ្ធបរិស័ទ

ខេត្ត~ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយវិទ្យុ
រាជធានីភ្នំពេញ	-05h00 mn -19h00 mn -19h30 mn -19h30 mn -20h00 mn -20h30 mn	-FM 99 MHz -AM 918 MHz -FM 95 MHz -FM 97 MHz -FM 98 MHz -FM 90 MHz
ក្រុងព្រះសីហនុ	-06h30 mn -13h30 mn	-FM 92 MHz
ខេត្តបាត់ដំបង	-06h00 mn -17h30 mn	-FM 103.2MHz -FM 91 MHz
ក្រុងប៉ៃលិន	-18h00 mn	-FM 90 MHz
ខេត្តសៀមរាប	-18h30 mn	-FM 100.5MHz

សុខា សន្តម្មទេសនា

កិរិយាសម្តែងនូវព្រះសទ្ធម្ម នាំមកនូវសេចក្តីសុខ

សៀវភៅដែលរៀបរៀងដោយ

ខ្ញុំព្រះករុណា- ខ្ញុំបាទ

ប៊ុត_សាវង្ស

១_ព្រះពុទ្ធភាសិត ៤៣គាថា

២_ជំនួយសតិភាគ ១ ដល់ភាគ៦

៣_មនុស្សជាមួយនឹងការងារ

៤_សិក្ខាបទមនុស្សល្អ

៥_ពរ៤ប្រការ

សព្វទានំ ធម្មទានំ ជិនាតិ
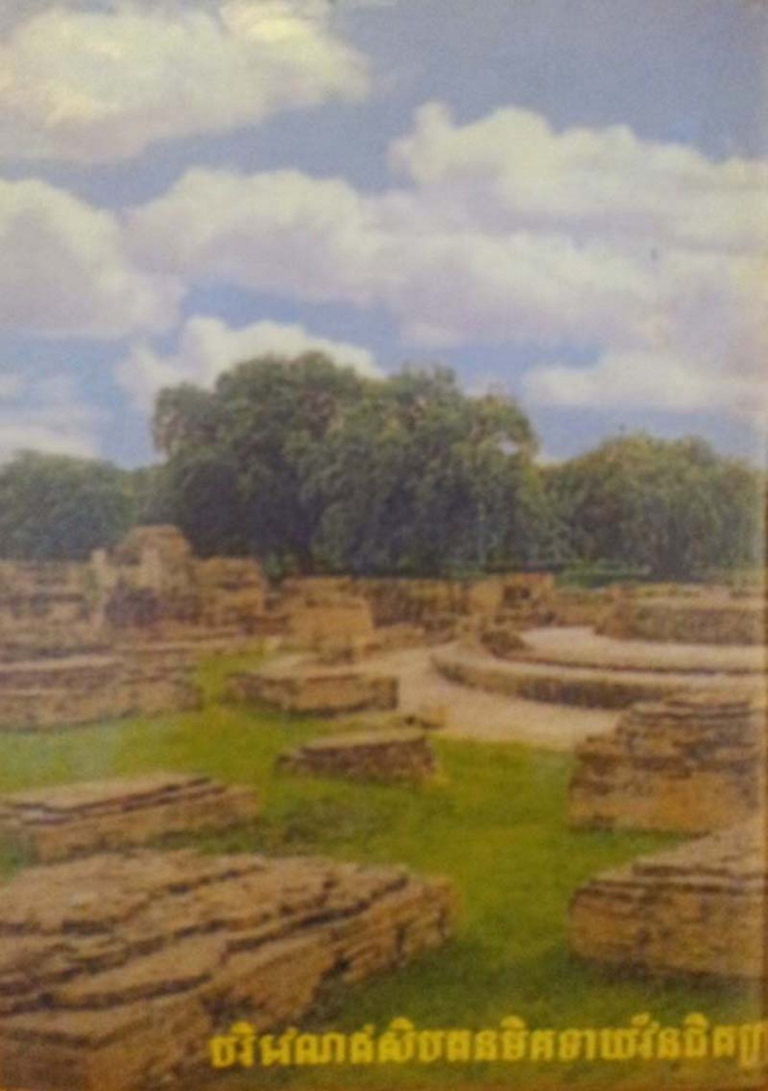
ធម្មទានឈ្នះអស់ទានទាំងពួង